АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ

До:

- **д-р Зоран Трајчевски, директор на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги**

Врз основа на член 76-в став 1 од Изборниот законик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 40/06, 136/08, 148/08, 155/08, 163/08, 44/11, 51/11, 142/12, 31/13, 34/13, 14/14, 30/14, 196/15, 35/16, 97/16, 99/16, 136/16 и 142/16) се доставува

Република Македонија
Агенција за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги - СКОПЈЕ

Примено: 19.12.2016			
Орг. единица	Број	Прилог	Вредност
10	6546	1	

ПИСМЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА ИЗВРШЕН НАДЗОР (МОНИТОРИНГ)

1. **Вид надзор**: Надзор над изборното медиумско претставување;
2. **Субјект на надзорот**: Трговско радиодифузно друштво РЕГИОНАЛНА ТВ УЛТРА ДООЕЛ Скопје;
3. **Период опфатен со надзорот**: од 21 ноември до 9 декември 2016 година;
4. **Датум на извршување на надзорот**: 18 декември 2016 година;
5. **Предмет на надзорот**:

- **Член 75 став 1 и став 2 од Изборниот законик**
„(1) *Радиодифузерите, односно Јавниот радиодифузен сервис, трговските радиодифузни друштва и електронските медиуми (интернет порталите) што одлучиле да ги покриваат изборите, се должни тоа да го прават на правичен, на избалансиран и на непристрасен начин во својата вкупна програма.*
(2) Радиодифузерите, без оглед на јазикот на кој го емитуваат својот програмски сервис, се должни за време на изборната кампања на учесниците во кампањата да им овозможат подеднакви услови за пристап до сите облици на изборно медиумско претставување - вести, посебни информативни програми (интервјуа, дебати, ТВ/радио соочувања, актуелно - информативни програми, актуелно - информативни програми со документаристички пристап и тематски специјализирани информативни програми), бесплатно политичко претставување и платено политичко рекламирање.“
- **Член 75-а став 1 точка б и став 2 од Изборниот законик**
„(1) *Радиодифузерите ќе обезбедат избалансирано покривање на изборите во сите облици на изборно медиумско претставување на следниов начин:*
б) за избор на пратеници во Собранието на Република Македонија, во согласност со принципот на пропорционалност според бројот на потврдени листи на кандидати за пратеници;
(2) При утврдувањето на избалансираноста во покривањето на изборите ќе се има предвид интензитетот на активностите во рамките на кампањите на учесниците во изборна кампања.“
- **Член 75-б од Изборниот законик**
„*Известувањето за редовните активности на државните органи, органите на општините и на градот Скопје, на државните институции и организации, како и за активностите на правни и на други лица на кои со закон им е доверено вршење јавни овластувања, во програмите на радиодифузерите и на Програмскиот сервис наменет за емитување на активностите на Собранието на Република Македонија, во периодот од денот на распишување на изборите до*

нивното завршување не смее да биде во функција на изборно медиумско претставување на ниту еден политички субјект.“

6. Констатации од надзорот:

Член 75 ставови 1 и 2; член 75-а став 1 точка б и став 2 од Изборниот законик

Дневно-информативни емисии

Извештајот за програмскиот сервис на Трговско радиодифузно друштво РЕГИОНАЛНА ТВ УЛТРА ДООЕЛ Скопје, кој емитува програма на македонски и на албански јазик, на регионално ниво (Д8), се однесува на периодот на изборната кампања, од 21 ноември до 9 декември 2016 година. Во согласност со Методологијата, анализата на изборното медиумско известување во дневно-информативните емисии е направена врз деветнаесет изданија на централната дневно-информативна емисија, Дневник во 20 часот.

Вкупната должина на анализираните прилози во вестите изнесува 4 часа 14 минути и 37 секунди.

Табела 1: Застапеност на субјектите во претежно информативните жанрови

ТВ УЛТРА	Траење	Процент	
Активности на органите на власт			
Локална самоуправа	00:04:35	42.77	%
Органи на државната управа/јавни претпријатија	00:06:08	57.23	%
	Вкупно за тема: 00:10:43	**100**	**%**
Други теми поврзани со избори			
Граѓански сектор	00:02:09	11.63	%
ДИК и други органи	00:10:35	57.26	%
Други субјекти	00:04:03	21.91	%
	Вкупно за тема: 00:16:47	**100**	**%**
Активности на учесници во изборна кампања и кандидати			
Коалиција СДСМ и др.	01:30:21	39.78	%
Коалиција ВМРО ДПМНЕ и др.	01:31:53	40.76	%
ДУИ - Демократска унија за интеграции	00:14:22	6.37	%
ДПА - Демократска партија на Албанците	00:11:59	5.32	%
ПДП - Партија за демократски просперитет	00:02:00	0.89	%
Коалиција за промени и правда	00:00:23	0.17	%
Либерална партија	00:00:23	0.17	%
Коалиција УНИТЕТИ, ДПА-ДР и НДП - Весел Мемеди	00:02:35	1.15	%
Коалиција ВМРО за Македонија	00:11:00	4.88	%
Беса	00:02:11	0.97	%
	Вкупно за тема: 03:47:07	**100**	**%**
	Вкупно: 04:14:37		

Најголем дел од прилозите во вестите се посветени на изборните кампањи на политичките партии и коалиции. Овој дел од прилозите во кои преку информативни жанрови се известуваше за кампањите на политичките партии и коалиции сочинува 3 часа 47 минути и 7 секунди (Табела 1). Тоа е сегментот од вестите

од кој се извлекуваат квантитативни оценки за балансот во известувањето, во согласност со принципот на пропорционалност според бројот на потврдени листи на кандидати за пратеници, при што треба да се има предвид интензитетот на активностите во рамките на кампањите. Исто така, треба да се има предвид дека ТВ УЛТРА емитува програма на подрачјето на Изборната единица број 6, каде потврдени кандидатски листи имаа 9 учесници во изборната кампања (сите освен Либерална партија и Левица).

Времето во овој сегмент од вестите е распределено на следниов начин: за Коалицијата предводена од ВМРО ДПМНЕ – 1 час 31 минута и 53 секунди (40,76%); за Коалицијата предводена од СДСМ - 1 час 30 минути и 21 секунда (39,33%); за Демократска унија за интеграции - 14 минути и 22 секунди (6,33%); за Коалиција ВМРО за Македонија - 11 минути (4,84%); за Демократска партија на Албанците - 11 минути 59 секунди (5,28%); за Движењето Беса - 2 минути и 11 секунди (0,96%); за Коалицијата „Алијанса за Албанците" - 2 минути и 35 секунди (1,14%); за Партијата за демократски просперитет - 2 минути (0,88%). За Коалицијата за промени и правда не се емитувани информации, спомната е во прилог за почетокот на кампањата. Во истиот прилог е спомната и Либерална партија која нема кандидатска листа во ИЕ6.

За активностите на власта е информирано во прилози со траење од 10 минути и 43 секунди (Табела 1) кои се однесуваат на 43-та седница на Советот на Општина Тетово; редовните обуки за геодетски компании на Агенцијата за катастар; активности на општините Гостивар и Тетово и инвестициите на локалната самоуправа со ЈП Комуналец и со ЈКП Тетово.

Прилозите за другите теми поврзани со изборите, а кои се обработени преку информативни жанрови, претставуваат 16 минути и 47 секунди од вестите (Табела 1). Во оваа тема се категоризирани прилозите кои говорат за активностите на граѓанскиот сектор, ДИК и други субјекти. Ова време ги опфаќа информациите за објавата на избирачките места за претстојните избори; упатството за гласање на болни и немоќни лица; објавата за акредитираните набљудувачи на изборите; за работилниците за едукација на изборните комисии организирана од страна на ДИК во повеќе градови; за известувањето од ДИК за гласање на затвореници и болни, еден ден пред одржување на Предвремените парламентарни избори; за активностите на невладината организација „Еко Герила"; и за анкетата на „Брима Галуп" за претстојните избори.

Во сите прилози со информативни жанрови, најмногу време за директни обраќања има за претставниците на Коалицијата предводена од СДСМ – 1 час 3 минути и 52 секунди (43,13%) и за Коалицијата предводена од ВМРО ДПМНЕ – 56 минути и 5 секунди (37,88%). Нема други субјекти со застапеност поголема од 10 минути (Табела 2).

Табела 2 - Директни обраќања на субјектите

ТВ Ултра	Траење	Процент	
Коалиција ВМРО ДПМНЕ и др.	00:56:05	37.88	%
Коалиција СДСМ и др.	01:03:52	43.13	%
ДУИ - Демократска унија за интеграции	00:05:49	3.93	%
Коалиција УНИТЕТИ, ДПА-ДР и НДП - Весел Мемеди	00:01:19	0.89	%
ПДП - Партија за демократски просперитет	00:00:54	0.61	%
ДПА - Демократска партија на Албанците	00:04:07	2.78	%
Коалиција ВМРО за Македонија	00:07:19	4.94	%
Локална самоуправа	00:02:19	1.56	%
ДИК и други органи	00:01:11	0.80	%
Органи на државната управа/јавни претпријатија	00:03:11	2.15	%
Граѓански сектор	00:01:23	0.93	%
Беса	00:00:35	0.39	%
	Вкупно: 02:28:04	**100**	**%**

<u>Други програми</u>

Во изборниот период, прикажан е и документарецот „Светот на Сорос" од два дела. Првиот дел премиерно е емитуван на 29 ноември 2016 година, а вториот дел, премиерно е прикажан на 30 ноември 2016, со редовни реприζи во периодот од 1 до 9 декември 2016 година. Сценаристи на документарецот се: Цветин Чилиманов, Бранислав Саркањац и Александар Русјаков, додека во филмот говорат аналитичари, новинари и професори - Мирка Велиновска, Драган Павловиќ Латас, Татјана Каракамишева, Бобан Нонковиќ, Миленко Неделковски, Владимир Божиновски, Зоран Витанов, но и неколку странски аналитичари и новинари.

Сектор за програмски работи